

MAGYAR LAPOK

X. évfolyam, 96 (2658) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, — 1941 április 29

Szmirnába utazott a török köztársasági elnök Spanyolország és Portugália felé fordul a nemzetközi érdeklődés Megalakult a háromhatalmi szövetség olasz főbizottsága

Rómából jelentik: (Stefani) A háromhatalmi egyezmény negyedik cikkelye alapján Rómában, Ciano olasz külügyminiszter elnökletével összeült az olasz főbizottság alakuló ülése, amelyen résztvett a német és a japán nagykövét is Ciano gróf röviden ismertette az egyezmény keretében tartozó főbb kérdéseket és hangsúlyozta, hogy néhány nappal előbb Berlinben Ribbentrop elnöklésével megalakult a német főbizottság. Legközelebb megalakul a japán főbizottság Matcuoka elnöklésével.

Ez a tény is azt bizonyítja, hogy fokozott mértékben kívánják kíméltetni az együttműködést a három állam között.

ÉLES TÖRÖK BIRALAT ANGLIA ÉS AMERIKA POLITIKÁJÁRÓL

Zürichből jelentik: Ideérkezett jelentések szerint a török köztársasági elnök Ankarából állítólag Szmirnába utazott, hogy a kisázsiai védelmi intézkedéseket illetően a parancsnokokkal megbeszélést folytasson.

Ankarából jelentik: (NTI) A török sajtó élesen bírálja az amerikai diplomácia tevékenységét, amely mindenfajta segítséget ígér a balkáni népeknek és végül semmivel sem segíti őket. Megállapítják a lapok, hogy az amerikai segítség gépezete igen lassan mozog, ha ugyan egyáltalán megmozdult. Amerika magatartása összeegyeztethetetlen az ígéretekkel.

Egyik török lap megállapítása szerint az utóbbi időben sok értéketlen dolog történt a Balkánon. Ugyanez a lap élesen bírálja Angliát, amely várta Jugoszláviától és Görögországtól, hogy feláldozza magát azért, hogy az angol sereget behajózhassák az Égei-tengeren.

A DARDANELLÁK MÁR EL VANNAK ZÁRVA AZ ANGOLOKTÓL

A Pest írja: Az ibériai félszigettel kapcsolatos angol forrásból eredő állítások és híresztelések Délnyugateurópára irányítják a figyelmet. Rámutatnak arra, hogy sem Spanyolország, sem Portugália nem mutat semminek hajlandóságot arra, hogy megijedjen az angol pánikkeltéstől.

Az Új Nemzedék írja: Római katonai szakértők azt a tényt, hogy a németek elfoglalták Lemnos és Samotrache szigeteket, igen nagy jelentőségűnek tartják. Gyakorlatilag minden lehetőség el van zárva a Földközi tenger keleti részén az angol utánpótlás biztosítására. A Dardanellák lényegében már el vannak zárva az angoloktól.

Hadművelti övezet. (Stefani) Az angolok kétségbeesett kísérletet tettek, hogy visszajussanak Észak-Cyrenaicába. Páncélos gépkocsikból álló alakulatuk megtámadta az olasz és német előőrsöket Capuzzo és Sollum között. A tervük az volt, hogy bekerítsék Sollum Bardia és Capuzzo közötti részt, azonban meggyűlölték ezt a tervet. Háromórás harc támadt, amely az olasz és német csapatok teljes győzelmével végződött. Az angol csapatok kénytelenek voltak visszavonulni kiindulási pontjaikra.

Rómából jelentik: (MTI) A Popolo di Roma berlini jelntése szerint a német fővárosban rámutatnak arra, hogy a Földközi tenger keleti medencéjében a helyzet Görögország és a Pelloponnézosz elfoglalása után, a

tengelyhatalmakra kimondottan kedvező fordulatot vett. A tengelyhatalmak hatóköre megnövekedett. A légi-erő ellenőrzés alatt tarthatja az angol hajóhad minden mozdulatát a Földközi Tenger keleti részében. Az angolok ugyan még tartják Kréta szigetét, de ez is rendkívül veszélyes helyzetben van. Kréta szigetének helyzete ma körülbelül az, mint Máltáé, miután Krétát éppen úgy lehet bombázni, mint Máltát. A különbség az, hogy Krétának nincsenek olyan erődítései, mint Máltának. A Korinthos és Patras felől előnyomuló német csapatok tegnap találkoztak egymással. A német csapatok elfoglalták Kato-Achaiát és Kylinit. A kelet felől jövő csapatok elfoglalták Naupliont. Egy másik hadoszlop a vasutvonal mellett nyomul előre

lyen is tevékenykedett az ellenséges légihaderő, valamint Kelet-Anglia és a déli partok fölött is. A támadás károkat okozott, de csak kevés emberéletben esett kár.

ANGLIA RENDELKEZÉSÉRE BOCSÁTJA GÖRÖGORSZÁG KERESKEDELMİ FLOTTÁJÁT AZ ELMENEKÜLT GÖRÖG KORMÁNY

Berlinből jelentik: (Bud. Tud.) Capszalas Dimitri, Görögország egyiptomi követe, a Krétába menekült György király megbízásából az egyik amerikai híriügynökségnek, majd bejelentette a Krétába menekült görög kormány elhatározását, hogy az egész görög kereskedelmi flottát Nagy-Britannia rendelkezésére bocsátja.

Vichyből jelentik: (NTI) A gyarmatiügyi minisztérium közli, hogy De Gaulle-féle haderőket vontak össze Francia-Szomáli déli sarkán. Más De Gaulle-féle erők partra szálltak Brit-Szomáliában. Megkísérelték, hogy összeköttetésbe kerüljenek a francia előőrsökkel. Rűpcédulákat szórtak le, melyekben felszólították a francia csapatokat, menjenek át hozzájuk fegyveresen. A francia kormány már megadta a szükséges utasításokat Francia-Szomáli főnökének.

OLASZ HADIHAJÓRA KERÜLT A BELGRÁDI ANGOL KÖVET

Rómából jelenti az Esti Ujság: A volt belgrádi angol követ és Clark főhadnagy, angol hatonai attasé, akik egyidőben távoztak el a jugoszláv kormánnyal, továbbá Brook amerikai újságíró, aki az állítólagos olasz zavargásokról szóló hamis hírverésével vált ismeretessé, egy olasz torpedó-lövő hajó fedélzetére kerültek.

Bukarestből jelenti az Esti Ujság: Az Universul azt jelenti Temesvárról, hogy hétfőn gépkocsin odaérkezett a belgrádi román követ. A követség tisztviselői még Belgrádban tartózkodnak, ahol sietve összecsomagolják az irattárat és hazaszállítják.

Berlinből jelentik (NTI): A német légierő hétfőn a görög szárazföld és Kréta közötti tengervidéken öt hajót 18.500 tonna tartalommal elsüllyesztett. Két hajót, összesen 2500 tonna tartalommal megrongált.

Komolynak tartja Anglia helyzetét Rooseveltt kiküldötte

Newyorkból jelentik: Thomas Campbell, akit Rooseveltt küldött Angliába, közölte, hogy tartózkodását megrövidítve visszatér és üzenetet ad át Rooseveltnak. Anglia helyzetét komolynak tartja.

Washingtonból jelentik: (NTI) A képviselőház 171 szavazattal 111 ellenében elvetette a hadügyminisztériumnak azt a javaslatát, hogy próbaképpen rendelkezjen el légoltalmi elsötétítést. A javaslat támogatói hangoztatták, hogy „nem helyénvaló beleélni magunkat a békébe”. Az egyik képviselő azt javasolta, hogy az elnököt lásák el acélsakkal és aszbeszt ruhával.

Ankarából jelentik: (A Mai Nap írja) Churchill beszédéből török politikai körök azt vélik kiolvasni, hogy az angol miniszterelnök burkolatlan Törökországot okolja a görögországi vereségért. Ezzel szemben hangsúlyozzák, hogy Törökország leszögezte feltétlenül védekező magatartását és ez nem is lehetett meglepetés. Mély benyomást keltett az angol szállítóhajók súlyos veresége, mivel az angolok azt hangsúlyozták, hogy uralmuk a Földközi tenger keleti felében kétségtelen. Kijelentették még török politikai körökben, hogy a tengelyhatalmak új egyiptomi offenzívájának időpontját lélektani szempontból nagyon jól választották meg.

Heves légitámadások Málta és az angol sziget ellen

(Hadművelti övezet.) (Stefani) A légügyminisztérium különtudósítója jelenti, hogy a német légihadtest bombavető alakulatai a múlt éjszaka több támadást intéztek Málta szigete ellen. La Valetta katonai célpontjait nagy és igen nagyméretű bombák tehibe találták. A város különböző részeiben nagy tüzek keletkeztek a kikötőkben, raktárakban és lőszertárakban. Az első éjszakai támadás következtében keletkezett tüzek irányul szolgáltak a sziget felett egymást váltó további alakulatoknak. A sziget katonai célpontjainak ez volt a leghorzasmasabb hatású bombázása.

A német bombavetőök egész éjszaka támadtak és bombáikkal több ellenséges légelhárító üteget is elhallgattattak.

Berlinből jelentik: (NTI) A német légihaderő egységei az éjszaka hatásos támadást intéztek Plymouth ellen. Erős robbanásokat és tüzeket figyeltek meg.

Londonból jelentik: (Reuter.) A légügyi minisztérium közli: kedden délelőtt: Az ellenség a keddre virradó éjszaka mintegy kettő óra hosszat tartó támadást intézett Anglia délnyugati részében egyik város ellen. Anglia délnyugati részében más he-

Megalakult Biharvármegye törvényhatóságának kisgyűlése

Részletesen megvitaták a szerdai megyegyűlés tárgysorozatát

Nagyvárad. Saját tud. A megragyobbodott Biharvármegye kisgyűlése ma délelőtt 10 órai kezdettel, nagy érdeklődés mellett tartotta meg alakuló ülését és rendes havi ülését a vármegyeháza kis tanácstermében. Az alakuló ülésen folyt le a holnapi megyegyűlés tárgysorozatának előkészítése s letárgyalták a kisgyűlés napirendjén szereplő közel négyszáz pontból álló tárgysorozatot.

A kisgyűlés alakuló ülését dr. Cziffra Kálmán főispán nyitotta meg rövid beszéddel. Ezután nagy lelkesedéssel közepette kimondották a kisgyűlés megalakulását.

Tardy György bizottsági tag felszólalásában üdvözölte a megye vezetőit, majd megemlékezett az ország két nagy halottjáról Kimondhatatlan örömet fejezte ki a Dévidék visszatéréséért.

Útmunkálatok elvégzésére 1 millió 500 pengős kölcsön felvételét javasolták, hogy pénzühiány ne okozzon akadályt.

Rövidesen megnyitják a révi kőbányát

Hosszasakban időzött a kisgyűlés a Réven megnyitandó kőbánya ügyénél. Az alispán kimerítón ismertette a kérdést s a kisgyűlés nagy melegeggedéssel vette tudomásul, hogy a jövőben nem kell távoli megyékből szállítania az útépitéshez szükséges követ. A kőbánya teljes berendezéséhez egyébként 150 ezer pengőre lesz szükség. Elfogadták az ütiügyi állások megszervezésére vonatkozó javaslatnak is a közgyűlés elé való terjesztését.

A megye közpénzeinek gyűmölcsöző elhelyezése tárgyában javasolták, hogy váradai banknál is helyezzenek el a megye pénzéből a könnyebb hozzáférhetőség szempontjából.

Az árvaszék elhelyezésének kérdésével kapcsolatban került szóba az, hogy a váradai ősi vármegyeháza már szűknek bizonyul a megyei adminisztrációs gépezet befogadására. Csak mint távoli tervet vitatták meg a megyeház átalakítását, vagy új megyeház építését. Az alispán részletesen beszámolt a vonatkozó ter-

vekről, amelyeknek a megvalósítására azonban csak akkor kerülhet sor, ha újra visszatér a megye minden elszakított része.

A megye hálája Berettyóújfalui áldozatos vendégszeretetéért

A megye berettyóújfalui ingatlanainak épületeinek mirefordításáról is hosszabb vita folyt le. Az újfalui megyeházát a vallás- és közoktatásügyi minisztériumnak adják át közép-fokú gazdasági iskola létesítésére, a kulturházban a földművelésügyi minisztérium rendez gazdasági tanfolyamokat. A levéltár épületét eladják a berettyóújfalui Gazdakörnek, annak az intézménynek, amely munkásságáért még azt is megérdemelné, hogy ingyen kapja meg az ingatlan. Fekete Ferenc tb. főügyész és Magyar Sándor is felszólalt ennél a kérdésnél s rámutattak arra, hogy a Váradról elmenekült vármegyét

milyen áldozatos vendégszeretettel fogadta Berettyóújfalui községe.

A község köszönetét érdemel ezért s életképességéért megérdemli, hogy kis agrár-kulturközpontot teremtsenek belőle. Berettyóújfaluban különben az alispáni lakást át fogják engedni a Diakonissza Otthon céljaira.

Hozzájárult a kisgyűlés ahhoz is, hogy Berettyóújfaluból helyezték vissza Nagyváradra Tisza Kálmán szobrát. A megye Nagyvárad városát kéri meg, hogy a szobor számára megfelelő helyet jelöljön ki.

Eddig tartott a holnapi megyegyűlés előkészítése. A kisgyűlés ezután ismét rátért a kisgyűlési tárgysorozatra s rendre véleményezte az abban szereplő községi ügyeket és kérelmeket.

A kisgyűlés a késő déli órákban a főispán zárószavaival ért véget.

Magyarország még nem érte el végleges határait

Des Echerolles K. Gilbert elfogódottan mondott hálát az Urístennek azért, hogy ezt a kisgyűlést ismét az ősi váradai vármegyeházán tarthatják meg.

Nagy időköt élünk, nagy átalakulások idejét s nemcsak a világ, de a világ szelleme is átalakul. Nekünk sokat szenvedett népnek ügyelnünk kell arra, hogy ez az átalakulás a szentistváni gondolat jegyében történjen meg.

Erős hitünk, hogy Magyarország még nem érte el végleges határait s elérkezik az az idő, amikor a Nagy Magurán is ott látjuk lobogni a háromszínű zászlót.

Tilos a házalás

A felszólalások után a kisgyűlés tárgysorozatának első 22 pontját tárgyalta le, azokat a pontokat, amelyek szorosan összefüggnek a megye trianoni és visszatért részének egybeolvasztásával. Az alispáni jelentéseket lényegesebb hozzászólás nélkül elfogadta a kisgyűlés. Előzőleg kimondták a megye számonkérésének megalakulását.

A holnapi megyegyűlés előkészítésére, illetve a tárgysorozati pontok véleményezésére tért át ezután a kisgyűlés.

A közérdekű ügyek között szerepelt a házalókereskedés korlátozásáról alkotott szabályrendelet módosítása. A javaslatot abban az értelemben fogalmazták meg, hogy a bihar-keresztési, cséffai, élesdi, margittai, szalárdi, szalontai, nagyváradai és székelyhídi járásokban, valamint Pocsaj községekben és Nagyszalonta megyei városban megtiltják a házalást.

A belügyminiszter vonatkozó leírata értelmében a vármegyénél közjóléti eladói állást szerveznek. Erre a tisztségre egy aljegyzőt neveznek ki.

Szeged és Vas megye átirata a csángókról és a közigazgatási törvényjavaslatról

Több törvényhatóság átirata is szerepel a megyegyűlés napirendjén, ezért ezeket is véleményezte a kisgyűlés. Javasolták, hogy Szeged szabadkirályi várossal hasonló javaslatot terjesszenek az országgyűlés elé, az összeférhetetlenségi törvényjavaslat kérdésében. A közigazgatási törvényjavaslatokhoz Vasvármegyével egyenlően kívánunk hozzászólni.

Szeged városának másik átirata is szerepelt. Ez az átirat

az idegenbe szakadt magyar

testvéreink és pedig elsősorban a bukovinai csángó magyarok hazatelepítésére kíván javaslatot tenni az országgyűlésnek. A kisgyűlés indítványára a holnapi megyegyűlés is hasonló javaslatot tesz.

Megjegyezte itt a főispán, hogy annál is inkább pártolja ezt a kérdést a vármegye, mert tudomása szerint már 4-5000 csángót telepítettek haza.

Javaslatot tettek továbbá a budapest-kolozsvár-püspökladányi állami közut építési költségeihez való 30 ezer pengős hozzájárulásról. A hozzájárulást azzal indokolják, hogy az építési munkákon sok megyei munkás kap alkalmazást. S más oldalon is visszatérül ez az összeg. A megyei

Magyar induló Belgrádból

A három héttel ezelőtt megindult balkáni háború első napján elnémult a belgrádi rádióállomás.

A német zuhanó bombázók, amelyek Hitler vezér és kancellár harcshívó hadparancsára április 6-án, Virágvasárnap hajnalán nyomban utrakeltek, hogy megérdemelt csapást mérjenek az angol zsoldban álló szöszegőkre, már első útjukon elnémították a hatalmas Marconi-ádot, mely minden más, hullámhossz-szomszédságban lévő állomást túlharsogva hirdette évek hosszú során át a megbonthatatlan „jugoszláv” egységet, a „jugoszláv” erőt és legyőzhetetlenséget.

Alig néhány napig tartott a belgrádi rádió az ez a szokatlan némarsága. Korántsem azért, mintha a „jugoszláv” erő valóban győzedelmeskedett volna; ellenkezőleg: azért, mert az annyi dicsőséges győzelem után is még mindig balgán lebecsült német hadseregnek elég volt ez a néhány nap ahhoz, hogy ezt a féltelmetes „jugoszláv” erőt és egységet megörve, bevonuljon az ország fővárosába. S aminthogy a német háborus cél sem az önmagáért való rombolás, hanem a régi, korhadt és igazságtalan világ romjain egy új, tökéletesebb és igazságosabb világ felépítése, — a belgrádi rádió is megszólalt mindjárt a német bevonulás másnapján. A német építeni akarás és alkotókészség pillanatok alatt helyreállította azt, amü néhány nappal előbb a rombolás eszközeivel akarva-akaratlanul el kellett pusztítania.

Az új életre éledt belgrádi rádió

most vidám német katonazenét, komoly klasszikusokat és könnyű táncmuzsikát szór szét a világba s közben német és szerb nyelvű jelentések adják tudtul a német haderő előnyomulásának újabb, dicsőséges állomásait.

Tegnap azután egészen különös élményt jelentett a magyar szívek számára a belgrádi rádió német adásának hallgatása. A rádió német bemondója ugyanis a zenei műsorszakmók bejelentése során egyszer csak ezt mondotta:

— Ein ungarischer Marsch...

S a következő pillanatban fölsendültek Liszt-Berlioz Rákóczi-indulójának forgeteges akkordjai.

Rákóczi-induló, német katonazenekar előadásában annak az országának a fővárosában, amely három héttel ezelőtt még bombavető repülőgépeit küldte — minden igazolható ok nélkül — magyar városok, magyar életek elpusztítására!

Mintha a régi Nándortehérvár ídmadt volna új életre az induló hangjaiban!

S ahogy a jól ismert és nekünk annyira kedves hangokat hallgattuk, mely elégtétellel gondoltunk vissza arra a nehéz, de kitartó küzdelemre, melyet lapunk egy angolbarát idegen uralom terrorja alatt, szinte egyedül vívott annak az új eszmének védelmében, amelynek feltartóztatlan győzelme Magyarország számára is immár negyedikben jelentte az igazság diadalának egy-egy újabb állomását.

A sértett nem kéri a vádlott megbüntetését

Kis ügyek a nagyváradai törvényszéken

Nagyvárad. Saját tud. Rácz Lajos és Rácz Géza nagyváradai napszámosok a múlt év szeptember 28-án erőszakos behatoltak Sokán Demeter szőlős gazda házába s tőle különböző fenyegetéssel bort követeltek.

A törvényszék kihallgatta a sértetteket, akik nem kívánták a családost emberek megbüntetését. A bíróság bünyönek találta a két testvért magánlakstértés és életveszélyes fenyegetés büntetésében s ezért Rácz Lajost 2 hónapi, Rácz Gézát hatheti fogházra ítélte. Az ítélet jogerős s a két napszámos nyomban megkezdte a büntetés kitöltését.

Fejes Istvánné szegedi napszámosfelség Göncy László nagyváradai lakosnál volt alkalmazva, mint bejárónő. A megtévedt asszony alkalmaztatási helyén különböző ruhaneműket lopott. Sértett bejelentette, hogy nem kívánja a vádlott megbüntetését mire a közbíró ügyész, tekintettel arra, hogy a lopott holmikat vádlott időközben visszaadta, eljettette a vádat. A törvényszék az eljárást megszüntetett nyilvánított.

Merénylet okozta a bulgáriai vasútszerencsétlenséget. Szófiából jelentik: (NTI) A rendőrigazgató közlése szerint a bolgár határ mellett történt vasúti szerencsétlenség szintén merényletre vezethető vissza. Angliából gyártott nagy robbanóerejű gyutacsokkal siklították ki a vonatot.

Ismét árad a Tisza!

Hetek óta szünet nélkül esik az eső Karcagon és környékén

Miskolcra jelenti a Pest: A délborsodi ármentesítési társulat jelentése szerint a Tisza újból árad. Nagy árhullámok érkezését jelentik. Az áradás valószínűleg ma éri el a tetőpontot. Az ármentesítő társulat jelentést tett a főispánnak, aki intézkedett az elővigyázatossági teendőkről és elrendelte az állandó árvízvédelmi készültséget.

Mint Karcagról jelentik: Hetek óta csaknem szünet nélkül esik az eső Karcagon és határában. Az eső

idő lényeges kárt okozott. Hétfőn többórás felhőszakadás zúdult a városra. A csapadék 35 milliméteres volt. A város egyes helyein félméter magas a víz. Másutt még ennél is magasabb. Az eső után jégeső következett, amely valóságos jégréteggel borította a földet. Néhány ház összeomlott. Ezek legnagyobb részét a város külső részeiben voltak. A határmenti vetésekben is igen tetemes a kár.

Riccardi olasz miniszter beszéde a háború utáni gazdasági berendezkedésről

Rómából jelenti: (MTI) Riccardi vasúti és árucseréügyi miniszter beszédét mondott. Kijelentette, ha még nem is lehet egyes részletkérdésekben állást foglalni, nem lehet megvárni a háború befejezését. A tengelyhatalmak terve, hogy támogassák a kisebb országokat abban, hogy fejlesszék azokat az iparágakat és termelési tényezőket, amelyek fontosak Európa szempontjából. Ezek az államok nagyobb mértékben tudják majd hozzájárítani gazdasági és pénzügyi rendszerüket az új európai gazdasági rendszerhez. A háború végeztével az Európán kívüli államok sietve vissza fogják

állítani kapcsolatukat Európával, hogy nyersanyagot szállíthassanak. A tengelyhatalmak fogják diktálni saját vásárlási és eladási feltételeiket.

ÜLÉST TARTOTT A 36-OS BIZOTTSÁG. Budapest, a MTI. jelenti: A 36-os országos bizottság ma délelőtt tartotta ülését vitéz Takách-Tolva József gróf elnöklésével. A megüresedett jegyzői tisztségre Szeder Jánost választották meg, majd letárgyalták a napirendre tűzött rendeleteket. A honvédelmi miniszter válasza után a bizottság a rendeleteket tudomásul vette.

Százhatvan különvonat és menetrendszerű járatokhoz csatolt pótkocsik teljes kényelemben fogják a közönséget a Budapesti Nemzetközi Vásárra szállítani

A Budapesti Nemzetközi Vásárra előreláthatólag nagy tömeggel utazó közönség szállításának lebonyolítása szempontjából igen nagy jelentősége a Vásár és a MÁV. között lefolyt azoknak a tárgyalásoknak volt, amelyeknek eredményeként most már kilátás van arra, hogy a MÁV. rendkívüli intézkedéseket fog tenni a vásárlátogatók teljes kényelemben Budapestre és onnan vissza való szállítására.

A befejezés előtt álló tárgyalások szerint, a MÁV. kétféle megoldásra készül. A menetrendszerű szerelvényekhez, szaknyelven „törzsvonatokhoz” szükség és lehetőség szerinti mennyiségben II. és III. osztályú különkocsikat fog kapcsolni, kizárólag vásárigazolvánnyal ellátott utasok számára. A kocsikon külön táblák fogják jelezni, hogy csak vásárlátogatók szállítására állnak rendelkezésre. Indítani fog ezenkívül a MÁV. úgynevezett „másodrés-vonatokot”, ami annyit jelent, hogy a menetrendszerű vonatok után mintegy 10 perces időközzel egy-egy kísézővonat fog indulni, természetesen ugyancsak a vásárigazolvánnyal ellátott közönség számára.

Értesülésünk szerint, a MÁV. ezeket a május 2-től 12-ig nyitvaálló, a Budapesti Nemzetközi Vásárral kapcsolatos különleges kiegészítő kocsi-

kat és járatokat május 1-től 15-ig fogja forgalomban tartani. E két hét alatt összesen 80 vásári vonatpár fog az ország különböző vasútvonalain közlekedni, terv szerint oly módon, hogy a vonatok páratlan napokon indulnak Budapestre és páros napokon mennek vissza vidékre. Összesen tehát 160 külön beiktatott vonat állna rendelkezésre. Ugy ezeken, mint a pótkocsikkal ellátandó menetrendszerű vonatokon 50 százalékos utazási kedvezmény fog a vásárigazolvány alapján rendelkezésre állni.

Tekintettel a nagy távolságra, a Székelyföld közönsége érdekében a MÁV. — hír szerint — még egy további intézkedésre készül. A négy székely megye közönsége részére a vásár ideje alatt egy alkalommal kultúrvonatot fognak Budapestre indítani, amelyen a székely lakosság 66 százalékos menetdíjkezdményt élvez. A kultúrvonat indításának és visszautjának időpontjáról még folynak a tárgyalások.

Arról, hogy a május 2-től 12-ig megtartandó Budapesti Nemzetközi Vásár alkalmából mikor, hol és mely vonatokhoz csatol a M. Á. V. külön kocsikat, illetve mikor, honnan, mely útvonallal mentén indítanak külön vonatokat, részletes felvilágosítást a sajtó és az IBUSZ összes fiókjá, valamint általában a menetjegyjeladók adnak.

ELIDA SHAMPOO



fogalom volt mindig és az is marad!

Az ELIDA KAMILLOFLOR shampoo mai új alkáliamentes minőségében a legtökéletesebb hajápolást nyújtja.

Miért?

Mert összetétele egészen különleges: a hegyi kamillavirág 70-szeres kivonata! Mert alaposan tisztítja a haját! Mert a haj könnyen fésülhetővé válik! Mert a haj természetes hullámai érvényesülnek!

ELIDA
SPECIAL SHAMPOO
KAMILLOFLOR
SZŐKE HAJHOZ CSODÁLATOS

Sötét haj ápolószere: ELIDA-BRUNETAFLOR speciális shampoo mely a tisztán növényi-eredetű Hequil-t tartalmazza.

A házak bérjövédelmében beállott változások bejelentése

Nagyvárad thj. város adóhivatalától 3790/1941. adóhiv. számhoz:

A házadóról szóló 1927. évi 200/P. M. H. Ö. 20. §-a értelmében abban az esetben, ha valamely bérbeadás útján hasznosított épület vagy épületrész bérjövédelmé a házadókivetés alapjául vett bérjövédellel szemben időközben emelkedett vagy csökkent, — a ház tényleges birtokosa köteles a bérjövédelmé összegében beállott változást május hó 20-ig a városi adóhivatalnál bejelenteni, hogy az év második felére kivetett házadó megfelelően helyesíthető legyen.

A háztulajdonos a bérjövédelmében beállott változást az e célra szolgáló és a városi adóhivatal földszint 21. sz. szobájában kapható nyomtatvány űrlap felhasználásával házanként külön-külön tartozik bejelenteni és ezen bejelentést úgy a háztulajdonos, illetőleg meghatalmazottja, valamint az érdekelt bérlők is aláírni tartoznak.

A bejelentésben mindenkor a májusi házbérnegyedben, illetőleg a május havában járó nyers házbérjövédelmének egy teljes évre átszámított összegét kell feltüntetni.

Nem képezik bejelentés tárgyát az év április havában üresen állott bérelt tárgyak, valamint azok a helyiségek, amelyek nem bérbeadás útján hasznosítottak, ideértve azt az esetet is, ha a háztulajdonos valamely eddig bérbeadott lakásba költözik.

Felhívom az érdekeltekt háztulajdonosok figyelmét arra, hogy aki az év-

közi változás bejelentésére vonatkozó kötelezettségének május 20-ik napjáig nem tesz eleget, az előállott bércsökkenés folytán járó adótörlesztéshez való igényét elveszti. Ha pedig valaki oly évközi változás bejelentését mulasztja el, amely a beállott jövédelmé emelkedése folytán az adók felemelését vonná maga után, az annyszor 100 aranypengőig terjedhető bírságban fog elmarasztaltatni, ahány béreltárgy bejelentését elmulasztotta. Amennyiben pedig a valóságnak meg nem felelő bejelentést tesz, vagy bércsökkenést szándékosan elhallgat, úgy adócsalás miatt a kiszabható szabadságvesztés büntetésén felül, minden esetben mellékbüntetésként kiszabandó pénzbüntetés a veszélyeztetett adók egyszerűsétől nyolcszorosáig terjedhet.

E bejelentésekre szolgáló nyomtatvány ára ívenként 7 fillér.

Nagyvárad, 1941. április 29.

Városi adóhivatal.

SZABADSÁGOT KAPNAK A BEVONULT DOHÁNYKERTESZEK. Budapest, a MTI. jelenti: A katonai szolgálatra bevonult dohánykertészek a honvédelmi miniszter rendeletére a dohányültetési munkálatok elvégzésére május 1-től 30 napos szabadságot kaphatnak. Kötelesek azonban a községi előjáráságtól igazolványt kérni és igazolni, hogy az 1900. évi XIX. t.-c. értelmében szerződött dohánykertészek.

Vita nélkül fogadta el a közgyűlés Nagyvárad első magyar költségvetését

A tárgysorozat megkezdése előtt gróf Teleki Pál haláláról és a Délvidék visszacsatolásáról emlékeztek meg

Nagyvárad. Saját tudósítás. Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága hétfőn délután 5 órakor tartotta meg első közgyűlését, amelyen érthetetlen okokból meglehetősen kevés bizottsági tag jelent meg. Már pedig nemcsak az az alkalom, hogy a felszabadulás után ez volt az első közgyűlése a városnak, hanem az is, hogy igen nagyfontosságú várospolitikai kérdéseket tárgyaltak, megérdemelte volna, hogy a tagok teljes számban megjelenjenek.

A közgyűlést dr Hlatky Endre főispán nyitotta meg és megnyitóbeszédében mindenekelőtt kegyeletes szavakkal emlékezett meg székj gróf Teleki Pálról, az ország nagy halottjáról, akinek emléke, — mint a főispán mondotta — nemcsak a mostani gene-

ráció emlékében kell hogy éljen, de meg kell maradnia a jövőbeni nemzedék lelkében is. Ezután a magyar honvédség nagyszerű új fegyvertényéről szólott dr Hlatky Endre főispán és hangsúlyozta azt az örömet, amelyet épp Nagyváradon keltett a Délvidék visszafoglalása, — abban a városban, amely a hosszú rabság után érthetően fokozottabban tudja értékelni a szabadságot és a felszabaduló délvidéki városok örömet.

A közgyűlés jegyzőkönyvében örökitette meg úgy a nagy nemzeti gyászt, mint a délvidéki felszabadulást követő nagy nemzeti örömet.

Az ünnepi hangulatban lefolyó közgyűlés ezután áttért az egyes pontok letárgyalására.

nagy szegénység mutatkozik. Igaz, hogy az állam adott mintegy ötszáz-ezer pengőt kölcsönképpen, de remény van arra, hogy ez az összeg mint államsegély kerül elbírálásra. Tudatában van a város vezetősége annak, hogy

minden magyar embernek kenyér kell.

RÉSZLETEIBEN IS MEGSZAVAZZAK A KÖLTSÉGVETÉST

A közgyűlés ezután áttért a költségvetés részleteiben való elfogadására. Materny Imre a főzöskola ügyéhez szól hozzá és kérte, hogy a Csesztivó-otthonban az elesett nőknek és férfiaknak tisztességes lakást biztosítsanak. A legsürgősebb javításokat mielőbb végeztesse el a város.

Dr Patzkó Elemér orsz.-képviselő képviselő a többgyermekes anyák jutalmazására beiktatott 1000 pengőt keszli és javasolja annak tízezer pengőre való felemelését. A polgármester kijelentette, hogy ez az általános

Frenczel Sándor

tükör és üvegcsiszolda

Tábla-üveg nagy raktár

Képkerekezés

Falburkoló üvegcsempék
gyári lerakata

Nagyvárad, Szt. János u. 44-48.

Telefon: 19-13

összeg, amit a városok költségvetésileg biztosítanak erre a célra.

Nagyvárad évről-évre többet kíván áldozni a többgyermekes anyák segélyezésére

Materny Imre kérte, hogy a Rimanóczy-alapítvánnyal kapcsolatban az alapító levél intenciói szerint járjanak el, ez az alap szegényház építésére szolgál.

Ezután sor került az utépítés céljaira ötvenezer pengős kölcsön folyósításának tárgyalására. Névszerinti szavazással egyhangúlag hozzájárult a közgyűlés. Ugyancsak egyhangú névszerinti szavazással elfogadta a közgyűlés a hadapród iskola és az iparostanonc iskola részére a terület átengedéséről szóló javaslatokhoz.

27 pontból áll a tárgysorozat

A 27 pontból álló tárgysorozat első pontja a város alakuló közgyűléséről küldött hódoló táviratra adott kormányzói köszönő válasz ismertetése volt, amit állva hallgatott végig a közgyűlés. Lelkes éljenzéssel fogadták Bárdossy László miniszterelnök leiratát kormányalakítása alkalmából.

Elhatározta a közgyűlés, hogy pártolja Abaúj-Torna vármegye átiratát a legkisebb köztisztviselői fizetések megállapítása tárgyában.

Hasonló elbírálásban részesült Kasza város átirata kihazasítási alap létesítése tárgyában, majd elfogadta a közgyűlés az iparostanonc otthonnak az állam részére való átengedésére vonatkozó javaslatot. A városra így is sok teher hárul.

Emödi János súlyosnak tartja azt a

kikötést, hogy az óradíjtöbbletet a város fedezze. Ez sokszor nagyobb kiadást jelent, mint a rendes tanárok fizetése. Kifogásolja, hogy a város elvben vállalta a 150 létszámú tanoncotthon összes fenntartási költségeinek ötven százalékát. Ez nagyon súlyos terhet jelent, javasolja, hogy a költségek 25—50 százalékát a mesterek fizessék meg. A polgármesteri válasz után a javaslat eredeti formájában emelkedett jogerőre.

Hozzájárult a közgyűlés a befejezetlenül maradt tűzoltóaktanyának közüzemi székház céljaira való átépítéséhez és a város kezelésében lévő Rimanóczy-féle szálló és fürdő, valamint a Royal-kávéház és a volt Fészek Club bérleti szerződésének megszüntetéséhez.

A közgyűlés újra tárgyalja az utcanevek kérdését

Az utcaelnevezésekkel kapcsolatban dr Kaczián Kálmán javasolta, hogy néhai dr Károlyi Irénről is nevezzen el utcát a város. Dr Kovács Árpád azt javasolta, hogy állítsák vissza az 1918 előtti utcaneveket, mert a teljesen új nevek a benszüllötték tájékozódását is lehetetlenné teszi. Javasolta továbbá, hogy értékálló nevekről nevezzenek el utcákat. Dr Szeghalmy Sándor azt kérte, hogy a név jelentőségének megfelelő utcát kapjon. Bartsch Sándor kifogásolta, hogy Nagyváradon is követik azt a rossz szokást, hogy a keresztnévvel együtt jelölik az utcákat. Szóváltette továbbá, hogy az idegen keresztnéveket is használják.

Patzkó Elemér a „Szeptember 6” elnevezést helytelenítette. Korcsmáros László viszont helyesnek találta. Kovács Árpád azt javasolta, hogy azt az utcát jelöljék ezzel a névvel, amelyen a magyar honvédség ezen a napon bevonult Nagyváradra. A polgármester indítványára ezután elhatározták.

hogy az utcanevek ügyét visszateszik a közgyűléshez, ahol szintén hangzotnak el észrevételek ezzel kapcsolatban.

1 MILLIÓ 800 EZER PENGŐ KÖLCSÖN AZ ÜZEMEKNEK

A továbbiakban hozzájárult a közgyűlés a Sztaroveszky-park visszaállításához, az új utcanyitáshoz az Ezredévi Emlék-tér és a Tisza Kálmán-tér között, a Tisza Kálmán-szobor visszaállításához, majd névszerinti egyhangú szavazással *elfogadják az egymilliónyolcszáz ezer pengős kölcsön felvételét az üzemek részére.*

A főispán indítványára elhatározta a közgyűlés, hogy a közgyűlési napot a harmadik esütörtökön, a közgyűlést pedig az ezt megelőző kedden tartják meg.

Nagyvárad város első közgyűlése a főispán zárószavai után este nyolc óra tájban ért véget.

Általánosságban vita nélkül elfogadják a költségvetést

Ezután került sor a város háztartásának jövő évi költségvetése tárgyalására. A főispán kérdésére a közgyűlés dr Gyapay László helyettes polgármester ismertetése után általánosságban vita nélkül elfogadta a költségvetést, amelyhez elsőnek vitéz Csethe József szól hozzá a Vitézi Szék nevében. Felszólalásában hangzotta

a keresztény erkölcs és a tökéletes magyarság érvényesülésének fontosságát és mindenek felett való szükségességét.

A TISZTVISELŐK KÖTELESSÉGTUDÁSA

Dr Kaczián Kálmán a parkok létesítésének és karbantartásának fontosságát, az utcák mielőbbi rendbehozásának szükségességét hangoztatta. Sajnálja, hogy a Bisztra-művekre nem talál utalást a közművekkel kapcsolatban, javasolja, hogy a villamosvezetékknél a kábelvezetésre térjenek át a fásított utcák kímélése céljából. A tisztviselői fizetésekkel kapcsolatban szükséges — mondotta —, hogy tisztességes fizetést kapjanak a város alkalmazottai. Elsősorban a rátermettség legyen irányadó az alkalmaztatásnál, inkább legyen kis létszámú

mű a tisztviselői kar, de kötelességtudó, senki se nézze mentsvárnak a várost.

Dr Kovács Árpád a pótdóval kapcsolatban azt fejtegette, hogy ha a költségvetési hiányt kölcsönrel pótolja a város,

így a terheket nemcsak a mostani generáció, hanem a jobb jövő elé néző fiatalság is vállalja.

Szabó János felsőházi tag, a munkásság képviselője volt a következő felszólaló. Hangsúlyozta, hogy

a magyar munkásság annyi mellőzés után joggal követeli az öt megillető első helyet.

Nem tiltakozik az ellen, ha idegenek is megtalálják megélhetésüket, de nem tartja igazságosnak, hogy magyar szakemberek mellőzésével idegenek részesüljenek előnyben.

MINDEN MAGYAR EMBERNEK KENYÉR KELL

A polgármester a felszólalásokra azonnal válaszolt és megnyugtató kijelentéseket tett. Szabó János felszólalásával kapcsolatban azt a választ adta a polgármester, hogy nincs magyar város, amely a munkásság foglalkoztatására annyit áldozott volna, mint Nagyvárad, ahol váratlanul igen

A faggyuval nem rendelkezhetnek szabadon a mészárosok

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Az iparügyi miniszter rendelete szerint a mészárosok által levágott állatokról lefejtett faggyuval a mészárosok nem rendelkeznek szabadon és *köteles azt a zsiradék feldolgozó és elosztó KFT vagy bizományosai részére vételre felajánlani.*

Igaz ugyan, hogy a mészárosok a különféle vágásokból eredő fel nem használt faggyut jogosultak szappanfőzésre használni és azt forgalomba hozni, ameddig azonban az erre vonatkozó korlátozó rendelet hatályban van *ezt a jogot nem gyakorolhatják.* Az a mészáros, aki felajánlási kötelezettségének nem tesz eleget, kihágást

követ el és két hónapig, háboru idején hat hónapig terjedhető elzárással büntethető. A hatóságok szigorúan ellenőrzik az anyaggazdálkodási rendelkezések pontos betartását és megszegői ellen kihágási eljárást indítanak minden esetben.

TIMÁR BÁL.

(Nagyvárad.) A N. M. K. timárszakcsoportja május 3-án, szombat este 6 órai kezdettel műsoros táncmulatságot rendez. A timárok hazafias magyar testvéri szeretettel a Néplap utján hívják meg mindenkit a mulatságra.

Török-német támadást kizáró egyezmény megkötéséről írnak a török lapok

Berlin nem nyilatkozik a kérdésről

Egyetlen bomba sem hullott Athénre a balkáni hadjárat alatt. Az ausztráliai csapatokat kivonják Görögországból

Berlinből jelentik: (B. T.) A török lapok arról írják, hogy Törökország meg nem támadási szerződést köt Németországgal. A Wilhelmstrassen kijelentették, hogy erről a kérdéssel nem nyilatkozhatnak és nem is tudnak semmi határozottat mondani.

Amszterdamból jelentik (NTI): A kanadai miniszterelnök a kanadai alsóházban általános képet festett a háborúról. Nem ringaja magát — ugymond — ábrándokban, hogy az 1941-es tavasz kevéssé lesz viharos, mint az 1940-es. Nem számítottak a németek ilyen gyors előretörésére. A legveszélyesebb pont a Singapore és a brit szigetek.

„CHURCHILL ELVESZTETTE PÖKHENDISÉGÉT“

Berlinből jelentik (NTI): Churchill vasárnapi beszédét Berlinben a leggyengébb és a legsötétebben látó beszédnek találták. A német főváros politikai köreiből tanulságosnak tartják, hogy Churchill a humanitás szavainak használt. Ugy látszik elvesztette pökhendiségét. Németországban az az általános vélemény, hogy ha egy államférfi ilyen beszédet mond, akkor az az állam rossz helyzetben van.

Berlinből jelentik (NTI): A birodalmi főváros esti lapjai foglalkoznak Churchill vasárnapi rádióbeszédével. A Berliner Nachrichten megállapítja, hogy Churchill szerint Angliának a megmenekülésre való reménye addig állhat fenn, amíg az Egyesült Államok beavatkozása egyáltalán lehetséges. Churchill aztán kifejezést adott annak a lehetőségnek, hogy Angliát 1941-ben leverhették. A Berliner Lokalanzeiger szerint Churchill — a közbeszólás ellen biztosítva — az ékesszólás minden eszközét igénybevette, hogy az angolok figyelmét elterelje Görögország leveréséről. Világos, hogy Anglia az Egyesült Államok segítsége nélkül ma már elvesztett volna.

ANGOL MESTERKEDÉSEK PORTUGÁLIÁBAN

Lisszabonból jelentik (NTI): Szalazar miniszterelnök hétfőn beszédet mondott. Többek között ezeket mondotta:

— Bizonyára van sok nép, amely rokonszenvvel kíséri magatartásunkat. Nem szabad, hogy a háborus gondok foglalkoztassanak bennünket. Bárhol végződjenek a harcok, a reformok folytatódni fognak. Biznunk kell a magunk és mások hűségében. Biznunk kell honszeretünkben, melyet semmi sem pusztíthat el.

Berlinből jelentik (NTI): Angol részről olyan hírt terjesztettek, hogy Berlin Spanyolországban és Portugáliában egyre erősödő diplomáciai tevékenységet fejt ki. Ezek a híresztelések arra vallanak, hogy Anglia nyugtalanságot akar teremteni. Német részről ismételt hangszó-

zák, hogy ezeknek az angol jelentéseknek a céljuk nem más, mint az, hogy eltereljék a nemzetközi érdeklődést és vitákat indítsanak. Spanyolország és Portugália azonban bizonyosságot tettek arról, hogy mily kevéssé hajlandók megijedni.

BRIT HOLTTESTEK TÖMEGÉT SODORJA AZ ÉGEI TENGER

Berlinből jelentik: (NTI.) Volosból és Athénből érkező jelentések megerősítik, hogy a német légiő hihetetlenül hatatosan bombázta a menekülő angol csapatokat szállító hajóhadat. A jelentések szerint az utóbbi napokban igen sok brit katona és tengerész holtteste sodródott az Égei tenger partjára. A szörnyű látvány leírhatatlan benyomást keltett a szemlélőkben.

Amszterdamból jelentik: (NTI.) Az angol rádió jelentése szerint az ausztráliai hadügyminiszter hétfőn közölte, hogy az ausztráliai csapatokat kivonják Görögországból.

Berlinből jelentik: (NTI.) Jól értesült helyen közlik: az egész balkáni hadjárat alatt egyetlen bomba sem hullott a görög fővárosra és egyetlen géppuska lövést sem tettek Athén ellen. A német légiő támadásait kivétel nélkül az Athéntől több kilo-

Angol jelszó: „Meneküljön, aki tud“

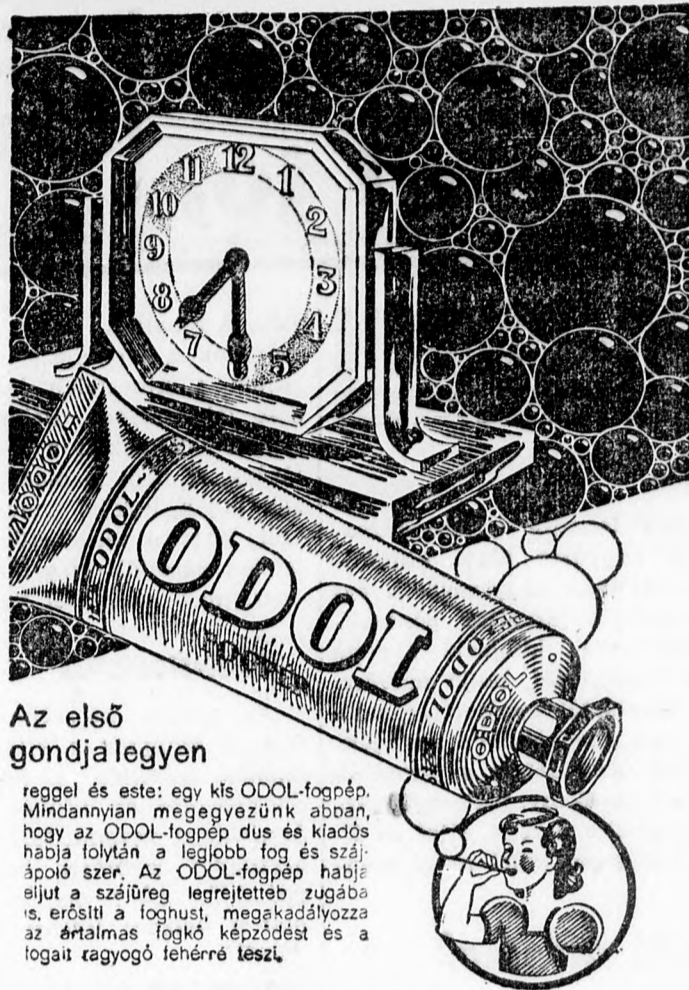
Rómából jelentik: (Stefani.) A Giornale d'Italia a londoni rádióban elhangzott kijelentéssel kapcsolatban, hogy Jugoszlávia és Görögország önfeláldozása jó volt arra, hogy az olasz és német erőket néhány napra

Berlinből jelentik: (NTI.) Mint a véderő főparancsnokság hétfői jelentéséhez kiegészítően közli, Görögországban az események vas törvényszerűséggel folynak. Vasárnap reggel óta az angol expedíciós seregeknek csak egy jelszava van: meneküljön, aki tud! Ez épúgy vonatkozik a szárazföldi hadseregére, mint a többi csapatokra. A második Dünkirchen az angol csapatokra összehasonlíthatatlanul nagyobb veszteséggel járt, mint az első. Április 21-ig már 287.000 tonnát süllyeszttek el, tehát 25.000 tonnával többet, mint Dünkirchennél. 11 napon belül 85 szállító hajót rongáltak meg a romboló- és gyújtóbombák.

Amszterdamból jelentik (NTI): Az angol rádió jelentése szerint az ausztráliai hadügyminiszter hétfőn közölte, hogy az ausztráliai csapatokat kivonják Görögországból.

A NÉMET VÉDERŐPARANCNSOKSÁG JELENTÉSE

Berlinből jelentik: (NTI.) A véderő főparancsnokság közli: A légi haderő 26-án a görög vizeken 48.000 tonnával elsüllyesztett 11 hajót. Ezzel újabb súlyos csapást mért a Pireusz és Kréta közti tengerrészen a megvert brit csapatok elszállítására összehozott szállító teher- és kísérő hajókra. Krétától északra megrongáltak egy brit cirkálót és 19 más hajót. A hajók nagyrésze elpusztultnak tekinthető. Április 27-én légi erőnk elsüllyesztett egy cirkálót és egy öt-



Az első gondja legyen

reggel és este: egy kis ODOLO-fogpép. Mindannyian megegyezünk abban, hogy az ODOLO-fogpép dus és kiadós habja folytán a legjobb fog és szájjápoló szer. Az ODOLO-fogpép habja eljut a szájüreg legrejtettebb zugába is, erősíti a fogust, megakadályozza az ártalmas fogkő képződést és a fogait ragyogó fehérre teszi.

méternyi távolságra lévő Pireusz kikötő ellen intézte, ahol az összehozott brit csapatszallítóhajók nyílt célpontokat nyújtottak. Az angol rádió fordít, amikor azt állítja, hogy a német légiő bombázta Athént és géppuska tüzzel árasztotta el a lakosságot. A görög főváros bevétele napján egyáltalán nem vetettek harcba repülőgépeket, mert az angolok olyan gyorsan menekültek, hogy a görög főváros megszállásánál nem is került sor harci cselekményre.

ták Porthmouth hajógyár telepeit és kikötő berendezéseit. Főként az állami hajógyárban okoztak újabb nagy pusztítást. Bombáztuk azonkívül Cornwall felszigetén az angol délnyugati parton lévő kikötő városokat. Vasárnap két eifenséges harci gép alacsony felhőzet védelme alatt behatolt Nyugat-Németország felé. Gyártelepre bombákat dobott le.

Az angol légiő 23-ika és 28-ika közt összesen 100 gépet veszített.

LINDBERGH KILÉPETT AZ AMERIKAI LÉGI HADERŐ KÖTELEKÉBŐL

Newyorkból jelentik (NTI.): Lindbergh ezredes írásban bejelentette, hogy kilép a hadseregből. Lindbergh annakidején mint önkéntes jelentkezett a tartalékos légihadseregbe és fokozatosan ezredessé léptették elő. Roosevelt „az Egyesült Államok legveszélyesebb kigyójának” nevezte Lindberghet és kijelentette, hogy a katonai hatóságok nem hívták be Lindberghet személyes szolgálatra. Lemondó levelében Lindbergh bejelentte, hogy a jövőben mint magánember szolgálja országát, legjobb képességei szerint.

Newyorkból jelentik (NTI.): Mint a Newyork Post közli, a legközelebbi negyedévben amerikai repülőket megfigyelőknek osztanak be, hogy tanuljanak az angol tapasztalatokból. Az amerikai repülők kerülni fogják a harcokat.

Washingtonból jelentik (NTI.): Az Associated Press szerint a görög befagyasztott követelésekkel együtt, tízennegy külföldi állam követelése négy és félmilliárd dollárra emelkedett.

Washingtonból jelentik (NTI.): Az amerikai kereskedelmi kamara ülésén John Oleari kijelentette, hogy az amerikai üzletember nem akar háborút. Világosan látja, hogy a háború megakasztja a haladást, ezért mindent latba fog vetni, hogy a háborút megakadályozza.

Londonból jelentik (Reuter): A kincstári kancellár kérésére egy közgazda látogatást tesz Washingtonban, hogy tanácskozzék a kölcsönadási és bárbeadási törvény végrehajtásáról.

Belvárosi mozgóban
Szerdán utoljára: **KORA TERRY**
Csütörtökön
Igy élni jó,
Frank Capra vigjátéka.

Telf. 13-51. Korona Filmszínház Kossuthu. 1
Szerdától Budapestel egyidejűleg
Halálra ítélték
Kedden utoljára
Szeressük egymást

Ezen a filmen kacagott az egész ország!
Slágereit egész Európa énekelte!
Dunaparti randevu
Perczel Zita, Kabos és Csontos
Premier szerdán az APOLLÓBAN.

INNEN-ONNAN

Vatikán

A Szentatya fogadta a Jézustársaság mintegy négyezer főnyi küldöttségét. A fennállásuk négyszázadik évfordulóját ünneplő jezsuiták generálisa, P. Ladókowski kifejezte a pápa előtt a Rend hódolatát, majd művészi kivitelű ereklyetartót nyújtott át neki. XII. Pius pápa megköszönte az ajánlást és válaszbeszédében a jezsuiták négyszázéves tevékenységét méltatva, különösen kiemelte a rend által az ifjúság nevelése terén elért nagy eredményeket.

Egyesült Államok

Legutóbb megalakult Amerikában egy komité, amely célul tűzte ki magának, hogy az USA-t belesodorja a háborúba. A komité élén Carter Class demokrata szenátor áll, aki Knoxhoz hasonlóan kijelentette, hogy ez a komité elismeri azt a tényt, hogy az Egyesült Államok már háborúban vannak és hogy az USA mindent elkövet, hogy ez a háború reánézve eredményesen végződjék. Az amerikai Vörös kereszt elnöke, Davis beszámolójában kijelentette, hogy az Amerikai Vörös Kereszt eddig 27 millió dollárt költött el humanisztikus célokra és ebből 13 millió dollárt Angliára költöttek. Jelentős összegeket kapott Görögország, Finnország, Kína és a megnevezett Franciáország. Beszámolója végén Davis a következőket mondotta: „Amerika védelmi erőinek hatalmas mozgósítása előírja, hogy a Vörös Kereszt munkáját kiterjesszék most már az Egyesült Államokra is.

Szebia

A szerbek nagyra tartott fővárosa, Szimovics jövöltábol, felismerhetlenné vált. Optimisztikus becsülés szerint, a város házainak mintegy 30 százaléka romokban hever. Az állomás gyönyörű, modern épülete a biztos Fombatalalatok következtében teljesen eltűnt, mintha leborotvták volna a föld színéről. A környéken is ugyanez a kép. A miniszterelnökség épülete és a hadügyminiszterium, ahol Szimovics és tábornoki klikkje kiérlelte a szerb állam katasztrófáját s ahonnan utolsó fejvesztett parancsait küldte a hadseregeihez, mint a németeknek a szőszegésre adott alapos választ jelképezné, eléghető utolsó faberakásig és berendezési tárgyáig a lángok martaléka lett.

A Kalimegdán a pusztítás infernális képét mutatja. Csak törmelék és gerendacsonk maradt a város feletti uralkodó vár építményeiből. Belgrád nagyhirű luxusszálló és kávéházai, a Balkán-hotel, a Café Moszkva és a Ruszky Cár, egy-egy hatalmas telitalálatot kaptak. Az új parlament épülete is romokban hever. Belgrád ma egy földrengés sújtotta város képét mutatja. A bombázás a belvárosban felszakította a vezetékeket s a lakosság vízhiányban szenved. Az üzleteket még a német csapatok bevonulása

előtt kirobolták, úgy hogy a német csapatok a legnehezebb helyzetbe kerültek a nincstelen lakosság élmezése tekintetében. Belgrád népe valószínűleg fellélekzett a németek bevonulására, ez nem is csoda, hiszen a győzők egyik legelső tevékenysége az volt hogy a fellelhető élelmiszerkészleteket zárolták és gondoskodtak a lakosságnak kenyérrrel való ellátásáról.

Finnország

Az utóbbi napokban Finnország felé is irányult a világ közvéleményének érdeklődése. Felülvizsgálva a Szovjetunió az utóbbi időben igen barátságos magatartást tanúsít Finnországgal szemben, holott a moszkvai béke után meglehetősen feszült volt a helyzet Helsinki és Moszkva között.

Igen nagy érdeklődéssel kísérték legutóbb Mannerheim tábornoknak, a finnek legendás nevű hadvezérének svédországi utazását.

A finn-orosz kapcsolatok új korszakát jelenti Orlov új helsinki szovjetkövet megérkezése, aki máris pozitív eredményeket ért el a finn-orosz viszony javítása terén.

Újra felvették azoknak a gazdasági tárgyalásoknak fonálát, amelyek márciusban megszakadtak. Az United Press helsinki jelentése beszámol arról, hogy még márciusban úgy látszott, mintha Moszkva fagypontra akarná süllyeszteni a finn-orosz viszonyt, most azonban Moszkva magatartásában változás következett be.

Az első budapesti vonat befutott Ujvidékre

Fokozatosan eltűntetik műszaki csapataink a szerbek rombolásait. Helyreállt a forgalom a Ferenc-csatorna hidján és a szabadkai vasuti aulijánál

Kelebia. (MTI.) A volt trianoni határállomáson eddig 21 óra 54 perckor és 6 óra 35 perckor érkeztek a vonatok. A reggeli vonat most átmeny Szabadkára, az esti vonat pedig Ujvidékig közlekedik. Április 27-én 11 óra 40 perckor ment át az első budapesti vonat, amely Ujvidékig haladt. Eddig Ujverbác alatt kompon kellett átkelni és folytatni az utat, most már a honvédség helyreállította a Ferenc-csatornán a hidat, úgyhogy átmentek rajta a vonatok. Szabadkán a hét sínparos vasuti felüljárót a szerbek kivonulásukkor felrobbantották. A fáradhatatlanul dolgozó utász katonák a nagy romlás helyén már elértek annyit

hogy két sínparon szabadon közlekedhetnek a vonatok. A volt trianoni határállomáson egymást érik a műszaki vonatok, amelyek a szükséges anyagot és munkásokat viszik a feladatított területekre. A kelebiai vámhivatal már csak a múlt emléke. A határrendőrség ellenben még működik és itt ellenőrzik az igazolványokat mert csak az mehet át a visszafoglalt területre, akinek az illetékes hadtestparancsnokság külön engedélyt ad. Sok utas érkezik megfelelő iratok nélkül, a rendőrségnek azonban legszigorubb utasítása van, hogy ezeket ne engedje át a volt határon.

GAZDASÁGI ÉLET

A gazda májusi adó-naptára

1. Új bor és gyümölcseszefőzde, valamint pálinkafőzde létesítésének engedélyezése iránti kérvényt május 1-ig kell az illetékes pénzügyigazgatóságnál benyújtani.

15. Az együttesen kezelt közadókát késedelmi kamatmentesen a második évnegyedre a községi (városi) pénztárnál be kell fizetni az előző évi kivetés alapján.

15. A még nem esedékes közadók évnegyedi részletének vagy részleteinek befizetése esetén, a befizetett összeg után 6 százalékos kamattérítés jár a hó 16-tól, illetve ha a befizetés később történik, a befizetést követő hó 1-től a naptári évnegyed második havának 15. napjáig. A múlt év végén az adózó javára mutatkozó túlfizetést a folyó évben az esedékesség napján megelőzően teljesített előrefizetésnek

kell tekinteni.

15. A mezőgazdasági cselékekre és adóköteles gazdasági bérmunkásokra valamint feles dohánykerteszetre általánosságban megállapított — s a hó első napján esedékes kereseti adórészletet a községi pénztárba be kell fizetni.

15. Azok a házbirtokosok, akik a házukban levő lakásokat kizáróan többgyermekes családoknak adták bérbe, a bérlőváltozást, ha ennek folytán a kedvezmény mértéke is módosul, minden lakbérnegyed 15-ik napjáig kötelesek a m. kir. adóhivatalnál (adófelügyelőség) bejelenteni.

20. A házbérbérvédelem összegében beállott változást a községi előljárárságnál (városi adóhivatalnál) be kell jelenteni.

25. A munkadó, az alkalmazottak

kereseti és különadóját — illetményjegyzék beszolgáltatásával — a községi (városi) pénztárba tartozik befizetni.

31. A keleti és erdélyi országrész területén: a rokkantellátási kedvezményre, illetőleg a hadirokkantakat hadiözvegyeket és hadiárvaikat, valamint a vitézségi éremtulajdonosokat és tűzharcosokat megillető adómérséklésre vonatkozó igényjogosultságot a községi előljárárságnál (városi adóhivatalnál) be kell jelenteni.

— Az elemi kárt, a káreset megtörténtét követő 8 nap alatt a községi előljárárságnál kell bejelenteni. Az árvizkárt az árviz megszűnését követő nyolc nap alatt kell bejelenteni. Az erdőben okozott károkat a káresettől számított 30 nap alatt kell bejelenteni.

Jogerősen megállapított adókievetés alapján a következő évekre változatlan összegben fenntartott általános kereseti és jövedelemadó alapok utólagos helyesbítésére a J. V. H. Ö. 56. paragrafusához fűzött utasítás értelmében még akkor sincs jogos alap, ha a változatlan összegben fenntartott adóalapokat a valóságos jövedelemnél kisebb jövedelem után állapították meg. (4772—1938. P. számú ítélet.)

A jogszabályok helytelen alkalmazásából előállótt tévedés alapján a jogerősen megállapított adót utólagosan helyesbiteni nem lehet. (9865—1940. P. számú ítélet.)

„Százszázalékos magyar politika“

Francia lap méltatása Magyarországnak külpolitikájáról

Clermond Ferrand. (Havas.) Százszázalékos magyar politika“ című cikkében a Petit Journal rámutat a magyar diplomácia sikereire. Ha lehetséges sohasem állapítottá meg a trianoni békébe. Minden egyes államférfi a revízióért küzdött. A magyar revízió hasonló Németország álláspontjához. Magyarországnak politikai szövetségese Németországnak és elsőnek aratta az együttműködés gyümölcsét

Hivatalos jelentés a honvédség délvidéki veszteségeiről

A Magyar Távirati Iroda jelentés: Az eddig beérkezett adatok szerint a Délvidék visszafoglalásáért folyó évi április 11 és 20 közt vívott harcokban a m. kir. honvédség veszteségei a következők voltak: Hősi halott 5 tiszt, 60 legénységi, sebesült 3 tiszt, 239 legénységi állományu. Sérült 5 tiszt, 60 legénységi állományu. Eltűnt 15 legénységi állományu. Beteg 8 tiszt, 328 legénységi állománybeli katona. A név szerinti veszteség listát legközelebb tessük közzé.

H I R E K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD
SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZAM.

ELŐFIZETÉSI ARAK: Egész évre 30,
félévre 15, egy óra 2.50 pengő
Egyes szám ára 10 fillér

Telefon: 12-27.

Postatakarékpénztári csekk számlánk
száma: 72.301.

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem
adunk vissza

**JÓVÁHAGYTA A KORMÁNYZÓ
AZ ERDÉLYI EMLÉKÉREM ALAP-
SZABÁLYAIT.** Budapest, a Magyar
Távíráti Iroda jelenti: Magyarország
Főméltóságú Kormányzója Kelet-
Magyarország és Erdély egyrészt-
nek Mátyás király jubileumi esztendő-
jére történt felszabadítása emléké-
re alapított Erdélyi Emlékérem alap-
szabályait legfelsőbb elhatározásával
jóváhagyta.

MINISZTERTANÁCSÜLÉS. Bu-
dapest, a Magyar Távíráti Iroda je-
lenti: A kormány tagjai hétfőn dél-
után rendezték a minisztertanácsra
ülést össze. A minisztertanács folyó
ügyeket tárgyalta és az éjszakai órák-
ban ért véget.

**KIOSZTOTTÁK AZ AKADÉ-
MIA JUTALMAIT A MAGYAR
TANITÓKNAK.** Budapest, a Ma-
gyar Távíráti Iroda jelenti: A Ma-
gyar Tudományos Akadémia hélfőn
délután ülést tartott, amelyen
József királyi herceg gróf Teleki
Pálról emlékezett meg. Az emlé-
beszéd után kiosztották a Wodia-
ner jutalmat, valamint a kultusz-
miniszter által alapított jutalma-
kat, azoknak a tanítóknak, akik
gyakorlati oktatás terén hosszú év-
tizedek alatt kimagasló érdemeket
szereztek. Jutalmat nyert hat tan-
ító. A királyi herceg buzdító sza-
vak kíséretében adta át a jutalma-
kat.

**A m. kir. honvéd állomásparancs-
nokság** folyó évi május hó 2-án 17
órákor katonatárgyu előadást tart a
Szigligeti színházban, melyre az
anyaországi tartalékos tiszteket és
karpaszomány viselésére jogosultakat
meghívja. Előadás előtt félóra hang-
verseny. Belépőül az Igazolványi lap
szolgál.

**ELŐADÁS AZ UJSÁGIRO
NYUGDÍJINTÉZET JAVÁRA.**
Budapestről jelenti: Május hó
31-én este fél 8 órákor az OMS, a
60 éve fennálló nyugdíjintézet ja-
vára a Magyar Művelődés Házá-
ban, a volt Városi színházban ün-
napi estét rendez. Az elnökség az
ünnepi est megrendezésére Már-
kus Lászlót, a magyar királyi
Operaház igazgatóját kérte fel, aki
örömmel vállalkozott erre és egy-
ben hozzájárulását adta, hogy köz-
reműködhessen az Operaház ze-
nekara Ferencsik János kar-
nagy vezényletével és az Operaház
balletkara, Harangozó Gyula
művészi vezetésével.

Iparosok! A Budapesti Nemzetközi
Vásár ma olyan világszenzáció, amit
minden iparosnak meg kellene tekin-
teni. A visezetért országgrszek iparo-
sainak különösen értékes tanulmá-
nyokra ad ez alkalmat, hogy a jövő
évi Nemzetközi kiállításba mi is be-
kapcsolódhassunk. — Jelentkezzenek
azért az iparosok minél nagyobb
számmal a kedvezményt biztosító ig-
zolványokért az ipartestületnél, ahol
azt 3 pengőért megkaphatják. Ipartes-
tület elnöksége.

**OKTÓBER 31-IG MEGHOSSZABBI-
TOTTA A SIMAPEREMŰ 2 FILLÉ-
RESEK ÁTVÁLTÁSÁT.** Budapestről
jelentik: (MTI) A hivatalos lap keddi
számában közzétett rendeletével a
pénzügyminiszter a simaperemű két-
filléres acélmérnek recés peremű ér-
mére való átváltási határidejét, amely
április 30-án jár le, október 31-éig
hosszabbította meg.

Szokoly Elemér halála. A nagyvára-
di római katolikus püspökség nyugal-
mazott számtartója, Szokoly Ele-
mér, aki hosszú időn állt a püspökség
szolgálatában, hétfőn rövid szenvedés
után 82 éves korában elhunyt. Teme-
tése szerdán délután 4 órákor lesz az
olaszi temető Haller kápolnájából, míg
az engesztelő szentmisét május elsején
reggel 9 órákor mutatják be az olasz
plébániatemplomban. A nagyszorgal-
mu, kedves és mindenki által szeretett
öregur halálát özvegyén, Szokoly Ele-
mérnéen kívül Szokoly Erzsébet férj,
dr. Fazekas Árpádnél leánya, dr. Faze-
kas Árpád veje, Hesz Márta, Fazekas
Éva, Fazekas Ágota unokái, Szokoly
Viktor és családja, Szokoly Elek és
családja, Szokoly István és családja,
dr. Rednik Jánosné sz. György Irma,
Vitéz György Géza és családja Buczkó
Gábor és neje György Janka, dr. Petro-
vits István és neje György Emma gyá-
szolják.

**A MUNKASZERETET AZ ÉLET-
ÖRÖM SZOLGÁLATÁBAN.** Most
tartotta meg a nagyváradai m. kir. áll.
„Zrinyi Ilona“ kereskedelmi leány-
középiskola második szülői értekez-
letét, melyen az érdeklődő szülők
igen nagy számban jelentek meg. Az
értekezletet Hasznos Ilona igazgató
nyitotta meg. A szülői értekezlet elő-
adója, Szontagh Márta tanárnő a
munkaszeretetre való nevelésről be-
szélt és kifejtette, hogy a munkára
való készséget kell kifejleszteni a ta-
nulókban, különösen a mai világ-
ban, amikor a munka értéke any-
nyira megnövekedett. Ha a tanuló
megszereti a munkát, amit végez,
ez állandó örömforrás lesz a számá-
ra. Annál is inkább, mert fejleszté az
önbizalmát, ítélőképességét és ön-
állóságát. Ha megszokja és megsze-
reti a tanulót már az iskolában a ki-
tartó munkát, az életben is könny-
nyebben állja meg a helyét. A mun-
kaszeretetre való nevelésre nemcsak
az iskolában, hanem a szülői házban
is sok alkalom nyílik. Ilyen pl. a lá-
nyok dolgoztatása a háztartásban. A
szép és értékes előadás megérdemelt
sikert aratott a szülők körében. Elő-
adás után élénk vita következett,
amely nagyban hozzájárult ahhoz,
hogy az iskola és a szülői ház kö-
zött a kapcsolat elmélyüljön.

Változás a kolozsvári mentrendben.
Kolozsvárról jelentik: (MTI) A kolozs-
vári 14 óra 40 perces személyvonat
május 1, 3 és 5-én az érvényes új me-
ntrendben 20 óra 30 perckor indul. A
személyvonatok május 6-án és 10-én
két részben közlekednek.

**Zágráb melletti birtokán tartózkodik
Macsek.** Berlinből jelentik: (NTI) Meg-
bizható értesülés szerint Macsek dr.
teljes épségben van és Zágráb mel-
letti birtokán tartózkodik.

Temetések. Szokoly Elemér a ró-
mai katolikus püspökség nyug. számtar-
tója 82 éves korában meghalt. Teme-
tése szerdán délután 4 órákor lesz a
Haller kápolnából. — Husztik
Cyörgyné Keresztés Anna 18 éves ko-
rában meghalt. Temetése szerdán dél-
után 5 órákor lesz a Haller kápolná-
ból. — Boros Gyula bádogos és víz-
vezeték szerelő 34 éves korában me-
halt. Temetése szerdán fél 6 órákor
lesz a Haller kápolnából. (Erdélyi
„Concordia“.)

**A nagyváradai MÁV alműhely „Tu-
rul“ dal, zene és önképzőegyesülete**
vitéz Tarján Jnó főmérnök, almű-
hely főnöke, elnök. Keresztury
Lajos intéző, ügyvezető elnök, Nagy
Béla titkár irányítása mellett, május
4-ikén 5 órai kezdettel a Nagyvára-
di Alműhely nagytermében tánc-
egybekötött színelőadást rendez. Szin-
rekerül az Obsitos. Belépődíj nincsen,
de a műsormegváltás kötelező. Műsor
ára 80 fillér. A műsor keretében ma-
gyar táncot lejti Akurátni Mimike.
Sugó Akurátni Andrásné. Rendező
Acher Jakab. A szindarab szereplői:
Mészáros Lajosné, Pálincás Magda,
Sarkadi József, Jámbor József, Schnei-
der Antal, Szigethy Zoltán, Ispán Nu-
sika, Mészáros Lajos, Héda Imre, Var-
ga Sándor, Szabó Margit, Gregovits
Magda, Gregovits Valika, Jari Böske,
Szűcs Rózsika, Dicz Juliska, Fábian
Margitka, Gáll Albert, Szabó Károlyné
Hotya István, Schrádi Mihály, Lévai
Emil, Aracs József, Smausz János.

**ÁLLATORVOSI KINEVEZÉS
NAGYVÁRADRA.** Budapest, a Ma-
gyar Távíráti Iroda jelenti: A bel-
ügyminiszter Balogh Gyula szolgál-
laton kívüli főorvos, bőszámfaj lakost
Nagyvárad thj. városhoz elsőosztá-
lyu állatorvossá ideiglenes hatály-
lyal kinevezte.

**Megnyílt az európai hírű hajduszo-
boszlói gyógyfürdő.** Az ország egyik
legolcsóbb, de páratlan gyógyhatású
fürdője a Hajduszoszlói gyógyfürdő,
amely április 15-én megnyílt. A fürdőt
Hajduszoszló 73 és 78 fokos sós, jó-
dos, hidrocarbonátos hévizei táplál-
ják: 3000 liter forró víz buzog fel per-
cenként. Az európai hírű gyógyfürdő
ma már mindazokkal a berendezések-
kel fel van szerelve, amelyek az ered-
ményes gyógykezelés szempontjából
szükségesek. Fedett gyógymedencék,
ívócsarnok, inhalatórium állanak a
közönség rendelkezésére. Modern szál-
ládákban, penszókban és magánházak-
nál olyan olcsó az elhelyezkedés, hogy
a fürdőben való tartózkodás alig ke-
rül többre mint odahaza. A Hajduszo-
szlói Gyógyfürdő páratlanul ered-
ményes gyógyhatásáról és olcsóságáról
híres s ma már fogalom az egész or-
szágban. Visszautazásnál egész éven
át 50 százalékos vasuti kedvezmény.
Magyar és németnyelvű prospektus-
sal készséggel szolgál a fürdő igazga-
tósa.

**BEISMERTE FIA MEGGYILKO-
LÁSÁT AZ EMBERTELEN APA.**
Kaposvárról jelenti a MTI: Még
1927-ben történt, hogy Varga Má-
tyás eltűnt A csendőrség most meg-
állapította, hogy annakidején szülei
gyilkolták meg Apja, Varga Andrá-
s beismerte a bűncselekményt,
anyja időközben meghalt. Varga
Andrást átadták a kaposvári ügyész-
ségnek.

Véglegesítések. A Budapesti Közlöny
vasárnapi száma közli a földművelés-
ügyi miniszterium rendeletét, amely
szerint Novák László (Máramaroszi-
get), Kárász József (Székelyudvarhely),
Nádudvary Sándor (Marosvásárhely)
és Pünkösdi Pál (Csikszereda) ideig-
lenes minőségű m. kir. gazdasági fel-
ügyelőket, Csomor Barnabás (Szat-
márnémeti), Puy Aladár (Marosvásár-
hely), Molnár Béla (Csikszereda) és
Lahocinsky Viktor (Nagyvárad) ideig-
lenes minőségű gazdasági felügyelő-
ket illetve segédfelügyelőket jelenlegi
állásukban véglegesítette.

**Fest, mos, tisztít
Fischer Dezső**
textil vegyész
Nagyvárad, gr. Csáky István u. 3.

Gyorsírást, gépirást
Szabó Ferenc
okl. írásszaktanítónál tanulhat
Kossuth L. u. 11. II. em.

Megszüntette az eljárást a törvényszék Dancea Jakab sikkasztási perében

Nagyvárad. Saját tud. Kedden dél-
előtt tárgyalta a nagyváradai törvény-
szék büntető egyes tanácsa Dancea
Jakab pék és fakereskedő lisztzállí-
tási ügyből származó sikkasztási
ügyét. A királyi ügyész kellő bizo-
nyíték hiányában elejtette a vádat s
a törvényszék vád hiányában meg-
szüntette a további eljárást. Az ítélet
jogerős.

Részben megindult a visszafoglalt területek postacsomagforgalma

Budapestről jelentik: (MTI) A keres-
kedelem és közlekedésügyi miniszter
ma kiadott rendelete értelmében a
magyar királyi postahivataloknál a
honvédség katonai közigazgatása alatt
álló területeken öt kilogrammot meg
nem haladó súlyú csomagokat, élel-
miszertartalmú csomagok kivételével
fel lehet adni. Az ellenkező irányban
meg.

**Betölthető állások a nagyváradai
földmérési felügyelőségénél.** Budapest-
ről jelentik: (MTI) A nagyváradai föld-
mérési felügyelőségénél betöltésre ke-
rülnek földmérési főtiszt, tiszt, se-
gédtiszt és gyakornoki állások. A pá-
lyázati hirdetmény a Budapesti Köz-
lönyben jelenik meg.

**HUSZONÖT ERDÉLYI CSECSE-
MŐ KAP KELENGYÉT A NEM-
ZETKÖZI VÁSÁR KIÁLLÍTÓITÓL.**
Budapestről jelenti a Bud. Ért.: A
nemzetközi vásár kiállítói elhatároz-
ták, hogy 25 erdélyi csecsemőt látnak
el teljes csecsemő-kelengyével, akik
január 27-én születtek, tehát ugyan-
azon a napon, amikor Kormányzó
Urunknak fia unokája született.

**MÉRSÉKELT ÁRU JEGYEK
SZÍNHÁZAKBA, MOZIKBA ÉS
GYÓGYFÜRDŐKBE** a Budapesti
Nemzetközi Vásár igazolványai alap-
ján. A Budapesti Nemzetközi Vásár
igazolványai tudvalevően nagyará-
nyu utazási kedvezményekre jogosít-
tanak. Ezenkívül a vásárigazolvány-
hoz csatolt utalvány ellenében a vá-
sár jegypénztárai, szelvényfüzetet
szolgáltatnak ki, amelynek alapján
kedvezményes áru belépőjegyek vál-
thatók a színházakba, mozikba és
egyéb szórakozóhelyekre, valamint a
gyógyfürdőkbe.

Horia Simát bíróság elé állítják.
Bukarestből jelentik: (MTI) Több légio-
nista vezetőt felszólítottak, hogy je-
lentkezzenek a bíróságon. Közöttük
van Horia Sima, két volt legionárius
miniszter és hét volt vasgárdista veze-
tő. Ezek rejtegetőit súlyosan megbün-
tetik.

**Romániában a zászló üdvözlésére
kényszerítik a polgári lakosságot.** Bu-
karestből jelentik: (MTI) A hadügyi-
miniszterium elrendelte, hogy a román
zászlót a polgári közönségnek üdvö-
zölni kell. A férfiak kötelesek kalap-
jukat levenni. A nem megfelelően vi-
selkedőket bíróság elé állítják.

A kivételes hatalom meghosszabbításáról szóló rendelet

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Budapesti Közlöny legközelebbi száma közli a m. kir. miniszterium rendeletét, amellyel közhírré teszi az országgyűlés hozzájárulása alapján, hogy a kivételes hatalmat egyelőre 1941. évi szeptember második napjáig továbbra is igénybe veszi.

JUNIUS 31-IG MEGHOSSZABBÍTOTTÁK AZ IPARI ÉS KERESKEDELMELMI JOGOSÍTVÁNYOS ZSIDÓK JELENTKEZÉSI HATÁRIDÉJÉT. Budapest, a Magyar Távirati Iroda jelenti: Az ipari és kereskedelmi jogosítványos zsidóknak az 1939. évi 7720. M. E. számú rendelet 37. §-ában szabályozott bejelentési kötelezettségét 1941. június 31-ig meghosszabbították. A kifüggesztési idő szeptember 15-étől október 1-éig terjed. A megállapítás ellen november 1-ig lehet felszólalni.

RÁDIÓ

CSÜTÖRTÖK, MÁJUS 1.

- 6.40 Ébresztő. Torna.
7.00 Hírek. Közlemények. Etrénd.
7.15 A Gyáli-uti elemi iskola énekkara köszönti a májust.
7.35 Orbán Sándor magyar dalokat énekel, kíséri Sárközi Gyula cigányzenekara.
10.00 Hírek.
10.20 1. A titok, 2. Pannika álmódott, Zsoldos László elbeszélései.
10.45 Bartók Lajos, a Kárpátok költője. Kórodi Katona János előadása.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00 Harangszó. Himnusz.
12.10 A Rádió Szalonzenekara.
12.40 Hírek.
13.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
13.30 Chappy-tánczenekar.
14.30 Hírek.
14.45 Műsorismertetés.
15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
15.20 A 15. honvéd gyalogezred zenekara.
16.45 Időjelzés, hírek.
17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.15 Időszervi kertészeti tanácsadó.
17.45 Rimszkij-Korszakov: Májusi éj — nyitány. — Hanglemmez.
17.55 Május Harsányi Zolt előadása.
18.15 Mai magyar szerzők hangversenye.
18.45 Varga József dr. m. kir. kereskedelmi és iparügyi miniszter beszél a Nemzetközi Vásárról.
19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
19.20 Szeretnék május éjszakákon. — Irtó és összeállította Kubányi György.
20.00 Ó helyesírás! Vigjáték egy felvonásban. Irtó Labiche és Jolly. Fordította és rádióra átdolgozta Hankiss János dr. Rendező Németh Antal. Hangfelvétel.
20.55 A magyar gyermekvédelem. — Albrecht királyi herceg előadása
21.20 Szentgyörgyi László hegedű zongorakísérettel.
21.40 Hírek.
22.10 Weidinger Ede szalonzenekara.
23.00 Hírek német, olasz, angol és francia, valamint eszperantó nyelven.
23.30 Hanglemmez.
24.00 Hírek.
- Budapest II.**
16.15 Hanglemmez.
17.15 Szalay Eszter énekel, zongorakísérettel.
17.45 Illiczy László tánczenekara.
18.45 Terecsényi György elbeszélései.
19.15 Egyveleg Chopin műveiből. — Hanglemmez.
19.35 Angol nyelvoktatás.
20.00 Hírek.
20.10 Táncclemmez.
21.00 Régi magyar gyűjtők. — Tasnádi Kubacska András előadása.

SPORT

Vasarnap: WMFC—NAC

A vasárnap lejátszott NB. forduló ismét felborította a papirformát. A kiesés réme úgylátszik megsokszorozta a csapatok erejét, legalább is ezzel magyarázható a BSZKRT, a Törekvés, a Kispest és a Sal. BTC sikere.

Minket nagyváradiakat azonban a WMFC-nek az Ujpest felett aratott meglepő győzelme érintett kellemesen. Vasárnap, május 4-én ugyanis a csepeli csapatot látja vendégül a NAC. Tehát egy nagyszerű formában lévő csapatot láthatunk s könnyű lesz az összehasonlítást megtenni a jelenlegi negyedik helyezett és az NB I-re készülő zöld-fehérek együttese között.

A bajnoki táblázat egyébként így fest:

1. Ferencv	20	17	2	1	84:32	36
2. Ujpest	20	13	2	5	61:42	28
3. DIMÁVAG	20	10	4	6	51:43	24
4. WMFC	20	7	8	5	46:32	22
5. Szolnok	20	9	4	7	39:36	22
6. Elektromos	20	10	1	9	38:32	21
7. Szeged	20	8	4	8	34:37	20
8. Tokod	20	7	4	9	32:45	18
9. SalBTC	20	6	5	9	37:49	17

10. Gamma	20	7	2	11	40:45	16
11. Kispest	20	6	4	10	37:45	16
12. BSZKRT	20	6	3	11	35:45	15
13. Törekvés	20	5	3	12	33:56	13
14. Haladás	20	4	4	12	30:52	12

Pluhár István lesz az új szövetségi kapitány?

Fábian József labdarúgó szövetségi kapitány lemondása széleskörű visszhangot keltett az ország szaksajtójában. Eppenúgy, mint a kölni 7:0-as katasztrófális vereség után most is megoszlanak a vélemények. Egyesek elégedetten állapítják meg és könyvelik el a lemondás tényét, mások sajnálják Fábiánt.

Ettől függetlenül megindultak a tárgyalások az új szövetségi kapitány személyét illetőleg. Jól informált körök véleménye szerint Pluhár Istvánnak, a kiváló sportembernek, a rádiótól is közismert bemozdónak van a legtöbb esélye.

Tözsér ragyogó győzelmének visszhangja

A hetedik magyar-olasz görög-román stílusú birkozásban 6:1 arányú pompás győzelmet arattak a magyar fiúk. Tegnap számunkban a részleteket közöltük, most a budapesti sportlap leírását közöljük Tözsérnek, a kiváló nagyváradi birkozónak küzdelméről, amely az egyetlen tuss győzelem volt.

Ime a beszámoló:
Légsúly: Tözsér magyar győz Liverini olasz ellen. Heves iramban kezdnek, Tözsér a 3. percben majdnem kétvállra esik, azután Liverini kerül „békába”, majd a 4. percben Tözsér karhúzása kicsúszik, a magyar birkozó alulra kerül, de nincs baj. Hat perc

után döntetlent jeleznek a lámpák. Az olasz kerül először „békába.” Tözsér karfelszedési kísérletek után átforgatást csinál, csaknem sikerül is kétvállra forgatnia az olaszt. A közönség tombolva biztatja. Pontosan a 9. perc végén sikerült odavágnia Liverinit, de — közben megszólal a mérkőzést vezető német Schopf síjja. Az olasz jön most felülre. Kiemelést próbál, majd átforgatást. Tözsér azonban szemfüles, lezárja a karját, meghúzza sőt ráfordul, az olasz gyengén bídal, hamarosan betörik a hídja. Kétváll! 10. perc. 1:0-ra vezetünk. A közönség tombolva ünnepli Tözsért.

SZÍNHÁZ

Megérkezett Muráti Lili Nagyváradra

Ma reggel repülőgépen érkezett meg Muráti Lili Nagyváradra és a repülőtérről egyenesen a színházhoz hajtott, hogy az ördög nem alszik c. vígjáték főpróbáján résztvegyen. Az ördög nem alszik c. vígjátékban Muráti tehetségének minden skáláját megcsillogtatja.

Az ördög nem alszik vígjátékot Budapesten Muráti több mint 250-szer játszotta hódító siker mellett.

A színház igazgatóságának nagy áldozatok árán sikerült csak megnyerni Muráti Lilit egyetlen egy estére, s így az érdeklődés, ami megnyilvánult, érthető. A közönség a jegyeket szinte órák alatt szétkapkodta, úgy hogy a nagyváradi Muráti-estét zsúfolt ház előtt tartják meg.

— **Vadvirág.** Szerdán este filléres helyárrakkal. Komlós Jucival a címszerepben kerül színre szerdán este először filléres helyárru előadásban a Vadvirág című operett a bemutató előadás parádés szereposztásában. — Helyárrak 30 fillértől 120 fillérig.

— **Gyergyói bál** — csütörtökön este — filléres helyárrakkal. Szilágyi-Husza operett újdonsága a Gyergyói bál folytatja diadalmas útját és legközelebbi előadása csütörtökön este 8 órakor lesz — filléres helyárru előadásban. Tekintettel arra, hogy az operett először kerül színre filléres helyárrakkal, az óriási érdeklődésre való tekintettel jegyekről ajánlatos lesz elővételben gondoskodni. A csütörtöki előadás A. bérletben lesz megtartva.

— **Alvinci huszárok.** Operett bemutató pénteken este. A színház igazgatósága csak kedvezni akar a közönségnek, amikor minden hétre egy operett bemutatót rendez. A héten az Alvinci huszárokat hozza színre az együttes kiváló előadásban. — Az Alvinci huszárok pénteken B. bérletben, szombaton és vasárnap este kerül színre, rendes helyárrakkal.

— **János vitéz.** Szombaton délután 4 órakor filléres helyárrakkal.

Heti műsor:

Kedd este 8 órakor: Muráti Lili, a magyar filmek ünnepelelt primadonnájának és a Vígsház kiváló művésznőjének vendégfelléptével: **Az ördög**

nem alszik. Vasary Gábor zenés vígjátéka. Mérsékelttel emelt helyárrakkal. Szerda este 8 órakor: **Vadvirág.** Filléres helyárrakkal. Helyárrak: 30 fillértől 120 fillérig.

Csütörtök este 8 órakor: **Gyergyói bál.** Filléres helyárrakkal. A. bérlet. Péntek este 8 órakor: **Alvinci huszárok.** Rendes helyárrakkal. B. bérlet. Szombat délután 4 órakor: **János vitéz.** Filléres helyárrakkal. Szombat este 8 órakor: **Alvinci huszárok.** Rendes helyárrakkal. Vasárnap délután 4 órakor: **Gyergyói bál.** Filléres helyárrakkal. Vasárnap este 8 órakor: **Alvinci huszárok.** Rendes helyárrakkal. — **Kaland.** Hétfő este, Márai Sándor óriási sikerű színműve, a Kaland kerül színre, a bemutató parádés szereposztásában, rendes helyárrakkal.

APRÓHIRDETÉSEK

Lakás

Kiadó különbejáratu butorított szoba Cím a kiadóban. 343

Adás-vétel

Eladó kétszobás, fürdőszobás magánház gyümölcsös kerttel. Árpád vezér ut 23. szám alatt. Érdeklődni Árpád vezér ut 40. szám alatt Máthénál. 378

Aranyat, magas áron veszek. Orát, ékszerit javítok. Gyenge István ékszerész. Rákóczi u. 19. 753

Ócska paplan vattát állandóan veszek. Szigligeti u. 5. szuterin. 338

Akar jól öltözködni olcsón? Keresse fel Molnár használt férfiruha üzletét, Bémer tér 1., udvarban. — Használt férfiruhákat jó áron veszek. 302

Gummi hulladékait, magas áron eladhatja. dr. Udvary bőruztlet, Késsuth utca 6. 342

UJSAG makulatura kapható a Magyar Lapok kiadóhivatalában.

Különféle

Fotókópiát eredeti okmányairól szakszerűen készít Fotó Aurora, Rákóczi ut 8. 379

Atadó jóforgalmu, 35 éve fennálló vegyeskereskedés bitarmegyei nagyközségben, központban, kellemes lakással, raktárral csajádi okokból azonnaira Cím a kiadóban. 373

Állást keres

Keresztény urileány elhelyezkedne jobb cégnél — vagy irodába — bármilyen bizalmi állásba. Szíves megkeresést kér „Szolid” jelíggel. 377

Borbélysegéd állást keres. Szuchi Géza, Mátyás király ut 101. 381

Állást nyee

Műszaki tisztviselőt keresek azonnalra. Megyeri, Vörösmarty utca 16. 380

Intelligens, öskeresztény, fiatal raktárnokot keresünk jó kézírással. Jelentkezni személyesen Petrovics csokoládégyár, Teleki utca 28. 382

Kiadótulajdonos:

SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA RT

Fő- és felelősszerkesztő: Felelős kiadó: Dr. Paál Árpád Dr. Scheffler Ferenc a Szent László-nyomda Rt igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. környógépeken, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.